

Holst, nyhedsbrev

Mai 2021

Nyt fra Civilprocessen

Månedens i highlights

April bød på *mange* afgørelser, herunder mange afgørelser fra Højesteret om komplicerede spørgsmål. En del af afgørelserne er imidlertid samtidig meget konkrete, og da yderligere et dusin afgørelser først og fremmest bekræfter, hvad vi allerede vidste, er nyhedsbrevet først og fremmest blevet langt, fordi der er meget at skrive om.

Månedens vigtigste highlights er i mine øjne følgende:

Ved kendelser af 15. april og 28. april har Højesteret to gange på samme måned haft lejlighed til at afgøre *spørgsmål om retlig interesse* (Højesteret afsagde faktisk den 14. april 2021 en yderligere afgørelse, der berører samme emne – men som civilprocesretligt er langt mindre interessant.) Begge afgørelser fremstår meget konkrete, og i begge sager udspringer afgørelsen af et særegent faktum. Det gør det vanskeligt at udlede generelle regler, men afgørelserne er hver især læseværdige (nok mest for de procesretsfolk, der har en mere teoretisk interesse for emnet). Læser man kun nyhedsbrevet for at blive opdateret, kan man omvendt fint springe de indledende sider over.

Ved kendelse af 8. april 2021 har Højesteret bidraget til forståelsen af, hvornår den *sikrede* i en forsikringsaftale indgået ved en tredjemands mellemkomst tillige er *forsikringstager*, hvilket har betydning for det internationale værneting efter Bruxelles 1-forordningen.

En afgørelse, der er værd at fremhæve på grund af dens praktiske betydning, er FM 2021.5, hvor landsretten tilsyneladende har adopteret en noget lempelig tilgang til *mindstekravene i en stævning*. Sagsøger blev i sagen »reddet« af, at det af stævningen fremgik – om end på tvivlsomt grundlag – at han ikke forventede indsigelser. Resultatet havde nok under alle omstændigheder været det samme, og afgørelsen

læses måske bedre som en bekræftelse af, at mangelfulde stævninger kun undtagelsesvist vil kunne føre til afvisning.

Af praktisk betydning er også Vestre Landsrets kendelse af 1. marts 2021, der måske ikke siger noget decideret nyt, men bekræfter, at isoleret bevisoptagelse normalt vil være muligt, når blot det ikke på forhånd kan udelukkes, at bevisoptagelsen kan have betydning for et krav mellem parterne.

Også FM 2020.265, der bekræfter linjen fra U 2020.282 H, hvorefter parterne i civile sager har en (næsten) fri adgang til at fremlægge *ensidigt indhentede erklæringer til brug for supplerende spørgsmål*, er værd at nævne, fordi den må formodes ofte at være brugbar for både advokater og dommere.

I U 2021.1720 V har landsretten bidraget til afklaringen af et vigtigt spørgsmål om reglerne for kontraanke i flerpartssager. Sagen vedrører den ikke helt sjældne situation, at de to appelindstævnte ønsker at nedlægge friholdelsespåstande (eller andre krav) mod hinanden selvom de ikke oprindeligt har anket mod hinanden. Afgørelsen viderefører linjen fra U 2016.3040 H, og illustrerer efter min opfattelse den grundlæggende og meget brugbare regel, at appelindstævnte efter princippet i retsplejelovens §§ 375-377 må kunne nedlægge selvstændige påstande over for øvrige parter i ankesagen, når han på grund af udfaldet i byretten ikke har haft selvstændig anledning til at anke i det pågældende partsforhold.

En lidt sjov, men også anvendelig, afgørelse fik vi med FM 2020.262, der viser, at udmålingen af sagsomkostninger i sager om isoleret bevisoptagelse, på samme måde som i almindelige civile sager, skal ske under hensyntagen til, om den »tabende« part har tilbudt den anden part, hvad der tilkom denne. I sådanne sager indebærer det, at udmålingen må ske på baggrund af en vurdering af, om den isolerede bevisoptagelse har afdækket forhold, som ikke allerede var erkendt.

Endelig kan det nævnes, at jeg i forbindelse med min gennemgang af FM 2020.262 om genoptagelse af afgørelser om ulovlig fildeling har fundet plads til at gøre en kort status på fildelingssagerne, der givetvis kommer til at fylde noget også i indeværende år.

Retlig interesse

U 2021.xxxx H – Højesterets kendelse af 28. april 2021 – retlig interesse i kæremål

Sagsnr. BS-35975/2020

Månedens første afgørelse vedrører et vanskeligt spørgsmål: Retlig interesse. Der er samtidig tale om en afgørelse, hvis resultat ikke let kan placeres i en af de kendte kasser – jeg skulle i hvert fald selv bruge lidt tid på at forstå sagen.

Forløbet vil nok være mange læsere bekendt, da sagen har fået en del medieomtale. Aarhus Kommune havde i byretten (og stadfæstet i landsretten) fået medhold i en sag om forbud mod, at TV2 viste skjulte videooptagelser fra et plejehjem i kommunen. Aarhus Kommune havde, som man bør og skal efter retsplejeloven, tillige anlagt sag efter retsplejelovens § 425 om retten til at vise klippet.

I mellemtiden havde Ekstra Bladet vist dele af optagelsen på bladets hjemmeside. Som følge heraf, hævdede Aarhus Kommune den af kommunen anlagte hovedsag byretten ophævede derfor forbuddet.

Så skulle man tro, at sagen var afsluttet – og at de involverede parter (retlige) interesse i at fortsætte tvisten om det oprindelige forbud var ophørt. Det er jo velkendt i civilprocessen, at sagsøgers (hhv. appellants/kærendes) interesse kan ophøre (miste aktualitet), hvis konflikten i mellemtiden er ophørt. (Nylige eksempler herpå er bl.a. U 2021.1583 H, FED 2020.25 og U 2020.118 SH. Andre gode eksempler fra Højesteret og landsretterne er U 2018.2173 V, U 2009.1758 H, U 2007.2161 H, U 2006.2808 Ø og U 2004.3051 H).

Forbudssagen, der af TV2 var kæret, fortsatte imidlertid, og ved Højesterets afgørelse blev plejehjemssagen undtagelsen, der bekræfter den nævnte regel.

I den seneste sag fandt Højesteret således, at TV2 havde retlig interesse i kæremålet, selvom Aarhus Kommune havde hævet § 425-sagen.

Præmisserne er meget konkrete og de indbyder derfor til forsigtighed i den mere generelle analyse.

Højesteret fremhæver indledningsvist, at forbuddet medførte en forsinkelse af den planlagte visning af dokumentaren,

og at ophævelsen ikke skyldtes parternes enighed om, at betingelserne for et forbud ikke var opfyldt.

I hvert fald sidstnævnte bemærkning kan næppe være tillagt retligt betydning – uanset parternes juridiske uenighed var faktum jo, at forbuddet var ophævet. (Sagen er i mine øjne på dette punkt ikke væsensforskellig fra U 2007.2161 H om et forældrepars krav efter deres søns dødsulykke på en festival. Festivalen havde betalt erstatning for skaden *selvom* festivalen ikke var enig i, at der var handlet ansvarspådragende; men fordi beløbet var betalt og en dom om ansvarsspørgsmålet derfor ikke ville have betydning for parterne, havde forældrene ingen retlig interesse i at anlægge sag om ansvarsgrundlaget).

Højesteret fremhæver dernæst, at der – selvom forbuddet er ophævet – fortsat pågår strafferetlig efterforskning i anledning af kommunens samtidige politianmeldelse, og at der i dette regi er rejst sigtelse mod flere medarbejdere, herunder kærende.

Accepterer man den grundlæggende antagelse, at bemærkningerne om udsendelsens forsinkelse og begrundelsen for ophævelsen kun har begrænset retlig betydning, må det være på disse efterfølgende overvejelser, afgørelsen skal begrundes. Afgørelsen giver i så fald nogen støtte for det mere generelle synspunkt, at en civil sags betydning for strafferetlig (og vel antageligt også administrativ) behandling af samme forløb kan indgå ved vurderingen af, om en part har retlig interesse.

Tilbage står i givet fald spørgsmålet, om det *altid* er tilstrækkeligt til at begrunde en retlig interesse i en civil sag, at der pågår strafferetlig efterforskning om samme forhold. Det kan i min optik næppe være tilfældet.

Højesteret fremhæver afslutningsvist, at spørgsmålet »efter sagens karakter har væsentlig, vidererækkende betydning for mediernes muligheder for at anvende skjulte videooptagelser til brug for dokumentarprogrammer«.

Selvom det ikke er et moment, der almindeligvis tillægges betydning ved vurderingen af spørgsmålet om retlig interesse, kan man få den tanke, at netop denne observation har haft væsentlig betydning for Højesterets bedømmelse af sagen.

U 2021.xxxx H – Højesterets kendelse af 15. april 2021 – retlig interesse i prøvelse af ophævet afgørelse

Sagsnr. BS-14184/2020

Endnu en sag om retlig interesse, og endnu en afgørelse, der

gav anledning til en del hovedbrud – og derfor på ny en lidt grundig gengivelse af faktum.

Udlændingenævnet havde ved en afgørelse i 2016 truffet afgørelse om at nægte opholdstilladelse efter reglerne om familiesammenføring og i 2017 truffet afgørelse om ikke at genoptage denne afgørelse.

Sagsøger indbragte sagen for domstolene med to sideordnede påstande om hhv. afgørelsen fra 2017 og afgørelsen fra 2016.

De to påstande var nedlagt for at få prøvet hhv. hjemmelsgrundlagets forenelighed med EU-retlige regler og gyldigheden af Udlændingenævnets afgørelse. For landsretten forklarede sagsøger selv sammenhængen således: »Hun har – selv om hun måtte få medhold i påstand 2 – en retlig interesse i, at påstand 1 tages under påkendelse, idet denne påstand vedrører det principielle spørgsmål, som har begrundet henvisning af sagen til Østre Landsret som 1. instans, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt den formodningsregel, der er anvendt som hjemmel for det meddelte afslag på familiesammenføring, er retsstridig«

Landsretten gav sagsøger medhold i, at Udlændingenævnets første afgørelse var ugyldig men afviste herefter påstand 1 og fik derfor ikke anledning til at tage stilling til hjemmelsgrundlagets mulige EU-stridighed: »Baggrunden for As påstand 1 er reelt et ønske om uanset udfaldet vedrørende påstand 2 at få prøvet anbringendet om, at udlændingelovens dagældende § 9, stk. 8, 2. pkt., og nugældende § 9, stk. 11, 2. pkt., er i strid med artikel 13 i Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 af 19. september 1980.«

(Under sagens videre behandling, fik sagsøger ved fornyet afgørelse af Udlændingestyrelsen opholdstilladelse).

Sagen rejser direkte spørgsmålet, om den vindende part har retlig interesse i at anke en dom for at få prøvet *begrundelsen*. Da den afviste påstand »reelt« vedrørte dansk rets forenelighed med EU-retten, er det nærliggende at tænke, at sagen for Højesteret tillige har givet anledning til at overveje, om der i sådanne sager gælder en lempeligere bedømmelse af kravet om retlig interesse.

Højesterets flertal besvarede spørgsmålet benægtende. Da sagsøger (appellanten) efter prøvelsen i landsretten havde opnået den ønskede retsstilling, havde hun ikke retlig interesse i at få prøvet sin 1. påstand.

Højesterets mindretal (2 dommere) fandt, efter en meget konkret vurdering, at sagsøger (appellanten) *havde* retlig interesse, fordi det ikke kunne udelukkes, at en dom i overensstemmelse med hendes 1. påstand kunne få betydning

for hendes retsstilling, f.eks. ved fastlæggelsen af det tidspunkt, fra hvilket hun kunne opnå permanent opholdstilladelse.

Afgørelsen fra flertallet er for så vidt lige ud ad landevejen, og min analyse af dommen kunne måske være begrænset til den observation, at Højesteret ved kendelsen har *bekræftet*, at en part ikke kan anke for at opnå en ændret begrundelse for samme resultat. Det er både velkendt og helt ukontroversielt, og her passer afgørelsen fint ind som yderligere et eksempel.

Når imidlertid afgørelsen er afsagt med dissens for retlig interesse, er det interessant at overveje, hvad forskellen på de to vota er – og om denne forskel har procesretlig betydning.

Som det fremgår, anvender både Højesterets flertal og mindretal samme bedømmelsesgrundlag – der da også følger af en ganske fast praksis – nemlig om sagens afgørelse vil have betydning for appellanten. De forskellige udfald må derfor forklares med, at de deltagende dommere enten har set forskelligt på, *om* en afgørelse af påstand 1 overhovedet kunne få betydning for hendes retsstilling, *eller* et forskelligt syn på, om den påberåbte interesse/sagens betydning skal være nogenlunde nærliggende (tidsmæssigt og sandsynlighedsmæssigt) og/eller tungtvejende.

Den første forklaring har umiddelbar støtte i flertallets præmisser. Det fremhæves således som led i flertallets begrundelse, at appellanten allerede efter ordlyden af den bestemmelse i udlændingeloven, som efter appellansens opfattelse var EU-stridig, ikke var omfattet af reglen. Hvorvidt den pågældende regel var EU-stridig, ville derfor konkret være uden betydning for appellanten.

Den anden forklaring – at den påberåbte interesse skal være kvalificeret (om end nok med meget lempelige krav) – tiltaler omvendt intuitivt som et egnet bedømmelsesmoment også i andre sager.

Af mindretallets præmisser fremgår, som anført indledningsvist, at en stillingtagen til den mulige EU-lovstridighed *kan* have betydning for sagsøgers rettigheder. Mindretallet forholder sig ikke, i hvert fald ikke udtrykkeligt, til om det er *sandsynligt*, at en stillingtagen til denne konflikt får betydning.

En mulig forklaring på dissensen er derfor, at det for mindretallet har været tilstrækkeligt, at appellanten kunne pege på en teoretisk betydning af rettens stillingtagen, mens flertallet så at sige har foretaget en »forhåndsprøvelse« af, om den påberåbte konsekvens nu også var sandsynlig.

Flertallets præmisser giver, når de læses i sammenhæng med mindretallets præmisser, en vis støtte for den forståelse, at

kravet om retlig interesse indeholder en krav om, at vedkommende part kan påvise, at en afgørelse af det indbragte retsspørgsmål konkret eller dog med nogen sandsynlighed vil få betydning for vedkommendes retsstilling, og at disse konsekvenser ikke er helt ubetydelige. Det vil i givet fald være en interessant, og nok også i visse grænsetilfælde-sager relevant, nuance til kriteriet.

Det kan afslutningsvist nævnes, at mindretallet *tillige* fremhæver, at en afgørelse vedrørende påstand 1 vil kunne få betydning for myndighedernes fremadrettede administration af reglerne.

Denne præmis ligner Højesterets tilsvarende overvejelser i sagen nævnt umiddelbart ovenfor, men som skrevet dér, vil momentet næppe kunne tillægges selvstændig betydning – i hvert fald ikke, medmindre man heri vil indfortolke et særhensyn i sager om danske myndigheders praksis i sager, der rejser EU-retlige spørgsmål. Det kan der nok opfindes argumenter for, men det følger ikke alene af den her omtalte sag.

U 2021.xxxx H – Højesterets kendelse af 14. april 2021 – retlig interesse (og lov og ærbarhed) i irakersagerne

Sagsnr. 227/2018

I en sag, der primært er værd at læse af alle mulige andre grunde, fandt Højesterets plads til nogle få sætninger om retlig interesse (og om lov og ærbarhed).

Forsvarsministeriet havde i sagerne om påstået ansvar for tortur fremført det synspunkt – tilsyneladende i en bisætning (landsrettens dom s. 125) – at sagen skulle afvises på grund af manglende retlig interesse eller som stridende mod lov og ærbarhed, fordi de britiske myndigheder allerede havde udbetalt kompensation for samme hændelser.

Højesteret tiltrådte landsrettens vurdering af, at det forhold, at de pågældende allerede havde modtaget godtgørelse, ikke gav tilstrækkeligt grundlag for at afvise sagen.

Saglig kompetence

U 2021.xxxx H – Højesterets kendelse af 9. april 2021 – om retsplejelovens § 226

Sagsnr. BS-43529/2020

Højesteret stadfæstede landsrettens kendelse om, at to sager om fastsættelsen af den skattepligtige indkomst for et selskab og om sambeskatningsindkomsten for et andet selskab ikke skulle henvises til landsretten i første instans.

Sagernes afgørelse beroede navnlig på konkrete bevisvurderinger, og de burde derfor afgøres i byretten i første instans. Højesterets præmisser, der kan genfindes i andre sager om samme emne samt i en stribe sager om appel fra Sø- og Handelsretten er, lægger sig til en helt fast praksis. (Et nyligt eksempel fra netop det skatteretlige område er SKM 2020.227 HR, der stadfæster U 2020.1943 V. Fra Højesterets praksis efter den nugældende formulering kan endvidere fremhæves U 2018.3815 H og U 2018.2267 H).

Stedlig kompetence

U 2021 1628 V – værneting efter retsplejelovens § 244

Landsretten fandt, at en selvstændig frisør kunne anlægge sag ved sit hjemting efter retsplejelovens § 244 i en sag om et forsikrings-selskabs ophævelse af frisørens erhvervsevnetabsforsikring om forbrugerværneting.

Selvom forsikringen var tegnet af sagsøger som selvstændig frisør, var der tale om en forbrugeraftale i retsplejelovens forstand, da sagsøger ved forsikringens tegning hovedsageligt havde handlet uden for sit erhverv (da forsikrings-selskabet ikke havde bevist, at der var tale om en ikke-forbrugersforsikring).

Afgørelsen er i overensstemmelse med betænkning 1423/2002, der da også citeres i byrettens kendelse, hvoraf fremgår, at det for subsumtionen af forsikringsaftaler er afgørende, hvilken interesse der forsikres, og at private ulykkesforsikringer formodningsvist er ikke-erhvervs-mæssige.

Sagen adskiller sig fra U 2011.1177 Ø (en pensionsforsikring tegnet *gennem* sikredes arbejdsgiver var ikke en forbrugeraftale) derved, at forsikringen i 2021-sagen ikke var indgået som led i en virksomhedsordning. Selvom aftalen var indgået *på baggrund af* en rammeaftale, var forsikringsaftalen en selvstændig – og fra rammeaftalen uafhængig – aftale. Denne distinktion har direkte hjemmel i den nævnte betænkning.

Internationalt værneting

U 2021.xxxx H – Højesterets kendelse af 8. april 2021 – værneting efter Bruxelles 1-forordningen

Sagsnr. BS-588/2020

En sag om internationalt værneting der, som det ofte ses i sådanne sager, indeholder et noget kompliceret faktum.

En privat dansk bådejer indmeldte sig i den tyske maritimklub »Club Maritim 09«, der blandt andet på vegne af sine medlemmer forestod kontakten til ansvars- og kaskoforsikrings-

selskaber. På Club Maritim 09's foranledning blev båden forsikret ved et tysk forsikringselskab, og det fremgik af forsikringsbeviser, at både klubben og den private bådejer var ejere af båden.

Forsikringselskabets almindelige betingelser, udfærdiget på tysk, indeholdt bl.a. værnetings- og lovvalgsklausul til fordel for Tyskland og tysk ret. Disse klausuler var ikke med i de uddrag af forsikringsbetingelserne, som Club Maritim 09 havde sendt til den danske ejer.

Da båden blev beskadiget, anlagde bådejeren sag direkte mod forsikringselskabet ved de danske domstole, og her blev spørgsmålet om værneting og lovvalg udskilt til særskilt pådømmelse og afgørelse.

Højesteret indleder bedømmelsen af sagen med at fastslå, at Club Maritim 09 er *forsikringstager* og det tyske forsikringselskab *forsikringsgiver*, idet forsikringsaftalen er indgået direkte mellem disse selskaber. Den danske ejer var således i Højesterets øjne ikke *forsikringstager*. Ejeren var derimod som ejer af båden og i henhold til flere af de udvekslede aftaledokumenter umiddelbart berettiget til eventuelle erstatninger; forsikringsaftalen var altså indgået til fordel for den danske ejer (der i forsikringsretlig terminologi var *sikret*).

Efter denne kvalifikation af de involverede parter fulgte retsanvendelsen mere eller mindre ligefremt.

Det følger af Bruxelles 1-forordningen, at *den sikrede* har ret til at anlægge sag mod forsikringsgiveren ved sit eget hjemting (art. 11, stk. 1, litra b). Undtagelse herfra gøres *kun* i det tilfælde, der er nævnt i samme forordnings artikel 15 om værnetingsaftaler.

Det følger af praksis fra EU-Domstolen, at en aftale om værneting mellem *forsikringstager* og forsikringsgiver ikke er bindende for eventuelle *sikrede* (medmindre de også har tiltrådt aftalen). Da den danske ejer i den konkrete sag ikke – og slet ikke udtrykkeligt – havde tiltrådt værnetingsaftalen, kunne sagen i medfør af hovedreglen i art. 11, stk. 1, litra b, anlægges i Danmark.

Afgørelsen er et glimrende eksempel på, at det vanskeligste (og vigtigste) spørgsmål i mange sager om internationalt værneting er, hvordan de enkelte *retlige relationer* rettelig skal kvalificeres.

Sagsførelse og sagsportalen

FM 2021.5 – mindstekrav til sagsfremstillingen i en stævning

Efter retsplejelovens § 349 kan retten afvise en stævning, hvis den ikke opfylder de indholdsmæssige krav i § 348, og stævningen af den grund er uegnet til at danne grundlag for sagens videre behandling. Bestemmelsen anvendes kun sjæl-

dent, idet den typiske reaktion vil være, at retten indrømmer sagsøger en frist til afhjælpning. Det er månedens afgørelse endnu et eksempel på – selvom begrundelsen måske kunne have været formuleret anderledes.

Sagsøger havde i sagen indleveret en meget spartansk stævning under angivelse af, at sagsøger ikke forventede indsigelser, jf. retsplejelovens § 348, stk. 3.

Netop den begrundelse kan man nok være skeptisk over for, da der tilsyneladende inden sagen havde været korrespondance mellem parterne om kravet, hvor sagsøgte – efter egen forståelse – havde gjort indsigelse. Det er i forarbejderne til § 348, stk. 3, forudsat, at en angivelse af, at der ikke forventes indsigelser skal være begrundet; typisk i forudgående korrespondance med sagsøgte. Selv hvis der ikke er fremsat faktiske indsigelser, kan bestemmelsen altså ikke automatisk anvendes, og som forløbet er gengivet i Fuldmægtigen, forekommer sagsøgers subsumption noget anstrengt.

Når man læser by- og landsrettens afgørelser, der begge admitterer stævningen, får imidlertid indtryk af, at retterne faktisk var villige til at henføre forholdet under § 348, stk. 3 – eller i hvert fald til at lade tvivlen om bestemmelsens anvendelse komme sagsøger til gode. Det vil i givet fald være en meget lempelig anvendelse af reglen som kan invitere til (mis-)brug i sager, hvor en advokat på grund af tidspres eller af andre grunde ikke har mulighed for at skrive en reel stævning (se om denne U 2002.1104 H og U 2004.2629 H, der begge er påberåbt af sagsøgte. Skulle argumentationen udvides, burde sagsøgte nok tillige have henvist til FM 2009.86).

Afgørelsen lægger sig tilsyneladende på linje med den utrykte landsretsafgørelse, der diskuteres i FM 2009.86, og den indbyder derfor til samme kritik, som forfatterne har fremført i den nævnte artikel.

Det havde i min optik været mere korrekt, hvis retten i stedet havde henvist til, at stævningen angav kravets størrelse og grundlag, og derfor under alle omstændigheder var egnet til at danne grundlag for sagens videre forløb, når blot sagsøger under den senere skriftveksling uddybede sine synspunkter (retsplejelovens § 349, stk. 2).

Som en lille krølle kan det, da sagsøgte til støtte for afvisningspåstanden bl.a. havde henvist til, at stævningen ikke indeholdt oplysninger om dokumenter og andre beviser, jf. retsplejelovens § 348, stk. 2, nr. 5, nævnes, at afvisning efter § 349, stk. 1, *alene* kan ske, hvis stævningen lider af de i bestemmelsen angivne mangler. Henvisningen i § 349, stk. 1, omfatter *ikke* manglende angivelse af beviser (eller manglende angivelse af sagsøgerens forslag til sagens behandling, jf. § 348, stk. 2, nr. 6).

Bevisførelse

FM 2020.266 – fornyet syn og skøn ved samme skønsmand

En sag med et lidt komplekst forløb, men med en forholdsvis ligefrem retsanvendelse, der først og fremmest er interessant at læse på grund af rettens bedømmelse af *sammenhængen* mellem beslægtede sager til brug for udmeldelse af syn og skøn.

To ægtefæller ejede sammen en ejendom, hvor de havde fået udført entreprenørarbejde i kælderen. Efterfølgende opstod der tvister om, hvorvidt der herved var opstået fugtskader.

Entreprenøren stævnedes i en selvstændig sag den ene af ægtefællerne (M), hvorunder der blev udmeldt syn og skøn vedrørende kælderen. Efterfølgende iværksatte den anden ægtefælle (H) isoleret bevisoptagelse mod entreprenøren om samme forhold, som indgik i retssagen mellem hendes mand og entreprenøren. Her var spørgsmålet, om syn og skøn under den isolerede bevisoptagelse skulle ske ved samme skønsmand som havde medvirket ved retssagen.

Byrettens præmisser indeholder en grundig analyse, herunder med gengivelse af de vigtigste passager i betænkning 1558/2016, og taler for så vidt for sig selv: Det absolutte udgangspunkt er, at fornyet syn og skøn over samme genstand og med udgangspunkt i samme faglige kompetencer, skal ske ved den samme skønsmand.

Da det ikke i sagen var godtgjort, at skønsmanden var uegnet, blev han udmeldt på ny.

Den skarpe læser vil have set, at der i sagen er en lille krølle. Retssagen verserede mellem entreprenøren og den ene ægtefælle. Den isolerede bevisoptagelse mellem entreprenøren og den anden.

Ægtefællerne havde imidlertid til retten oplyst, at de kunne *identificeres med hinanden*, og det var allerede derfor uproblematisk at behandle sagen som om det var samme parter. Resultatet ville nok under alle omstændigheder have været det samme, når sagerne verserede mellem den ene hhv. den anden af to samejere mod samme kontraktspart og om samme arbejder. Selvom begrundelsen er konkret er det nærliggende at tage den til indtægt for, at reglen om »samme skønsmand til samme syn og skøn« gælder på tværs af sager, når der er væsentligt sammenfald i parter, genstand og/eller interesser.

U 2021.xxxx V - Vestre Landsrets kendelse af 1. marts 2021 – isoleret bevisoptagelse i sag om fast ejendom

Sagsnr. BS-284/2021

Landsretten fandt, at der kunne gennemføres isoleret bevisoptagelse, jf. retsplejelovens § 343, mellem sælger og køber af en ejendom.

Begæringen blev i byretten afvist, *fordi* rekvirenten ikke havde redegjort nærmere for, hvordan en besvarelse af de stillede spørgsmål ville kunne føre til et krav mod sælger i en situation, hvor handlen var omfattet af lov om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af fast ejendom. (rationalet må have været det, at loven i vidt omfang fritager sælger for ansvar, når der ved handlen er udfærdiget de i § 2 nævnte rapporter).

Landsretten ændrede afgørelsen med den begrundelse, at det »ikke kan *udelukkes*, at den isolerede bevisoptagelse kan få betydning« og videreførte hermed den meget lempelige praksis for tilladelse til isoleret bevisoptagelse (se hertil den af landsretten citerede betænkning 698/1973). Selvom bedømmelsen i den konkrete sag fremstår meget lempelig, flugter både bedømmelsestema, præmissernes formulering og sagens udfald fuldstændig med den foreliggende praksis, jf. særligt tydeligt U 1983.786 V.

FM 2020.265 – ensidigt indhentet erklæring

Efter der i retssagen var afholdt syn og skøn, fremlagde sagsøgerne en række ensidigt indhentede bilag til brug for supplerende spørgsmål til skønsmanden – hvilket sagsøgte protesterede imod.

Både byretten og landsretten tillod bilagene fremlagt. Af landsrettens kendelse fremgår, at »bilagene ikke skal indgå som et selvstændigt bevis, men alene indgå i grundlaget for de supplerende spørgsmål«, og at bilagene derfor kunne tillades fremlagt.

Afgørelsen fortsætter linjen fra U 2020.282 H, og det må efterhånden anses for fastslået, at parter i civile sager har en – næsten – fri adgang til at fremlægge dokumenter, herunder ensidigt indhentede erklæringer, til brug for supplerende spørgsmål under syn og skøn (tilsvarende U 2020.800 V). Det spørgsmål, som stadig ikke er helt entydigt besvaret, er om samme regler gælder i forbindelse med »første runde« af spørgsmål. Her kunne man godt forestille sig, at hensynet til ikke utilbørligt at påvirke skønsmanden vejer tungere (end når bilaget fremlægges til støtte for en begæring om nyt syn og skøn eller til understøttelse af et supplerende spørgsmål), og det er derfor ikke givet, at praksis bør være den samme.

Frister og lovligt forfald

U 2021.xxxx Ø – Østre Landsrets kendelse af 21. april 2021 – dokumentation for lovligt forfald

Sagsnr. BS-4182/2019 – den optagne kendelse indeholder aktuelt kun domshoved

Til dokumentation for sit forfald under hovedforhandlingen af en entreprisesag fremlagde sagsøgers advokat en lægeerklæring fra sagsøgers egen læge.

Direktøren i det sagsøgte selskab gjorde heroverfor gældende, at han flere gange i perioden havde truffet sagsøger, og at medarbejdere på pladsen havde forklaret også at have mødt sagsøger.

Som bekendt er udgangspunktet, at en lægeerklæring udstedt på baggrund af en undersøgelse af den pågældende og med beskrivelse af, at (og hvorfor) vedkommende konkret er hindret i fremmøde, er tilstrækkelig dokumentation for en parts (eller andres) forfald. Herfra kan gøres undtagelse, hvis den pågældendes tidligere eller samtidige dispositioner giver særlig grund til at stille sig tvivlende over for sygdommeldingen (U 2008.2513/2 H forudsætningsvist og U 2019.492 H. Se også U 2020B s. 1 ff.).

Den seneste afgørelse blev et – sjældent – eksempel på, at sådanne oplysninger vejede tungere end lægeerklæringen, idet Højesteret fandt, at der ikke med lægeerklæringen alene var dokumenteret lovligt forfald. Foruden oplysninger fra sagsøgte indgik det herved, at sagsøger ved to tidligere hovedforhandlinger havde meldt sig syg kort inden, og at lægeerklæringen kun indeholdt meget sparsomme oplysninger.

Afgørelsen er konkret, og udfaldet hører nok til sjældenhederne, men står man som advokat foran at skulle argumentere imod en lægeerklæring fra en part, som gentagne gange er udeblevet, er den værd at have i sit arsenal.

Genoptagelse

FM 2020.263 – genoptagelse af fildelings sag

Som omtalt i tidligere nyhedsbreve fastslog Østre Landsret i foråret 2020, at de mange sager om ulovlig fildeling – anlagt på vegne af selskabet Copyright Management Services Ltd – skulle afvises, fordi selskabet savnede retlig interesse (ikke var rette sagsøger).

Det har givet anledning til mange interessante problemstillinger, hvoraf en del løbende har fundet vej til mine nyhedsbreve.

I den seneste afgørelse – der godt nok er fra august 2020, men først netop er trykt – fik Vestre Landsret anledning til at bedømme en anmodning om genoptagelse fremsat efter udløbet af genoptagelsesfristen (4 uger, jf. retsplejelovens § 367, stk. 1, 1. pkt.).

Vestre Landsret fandt med henvisning til de nævnte afgørelser fra Østre Landsret om retlig interesse, at der bestod en sådan usikkerhed om Copyright Management Services Ltd's ret til overhovedet at føre sagen, at betingelserne for genoptagelse efter mere end 4 uger undtagelsesvist var opfyldt.

Med den bedømmelse må man antage, at der ved begge landsretter samt ved et stort antal byretter kan blive anledning til at genoptage fildelings sager – i hvert fald hvis ansøgningerne herom allerede er indgivet (ellers vil den absolutte frist nok i alle sager være udløbet).

Det kan i den sammenhæng nævnes, at Retten på Frederiksberg på rettens hjemmeside tidligere har orienteret om, at retten ved to sager har taget stilling til anmodninger om genoptagelse af fildelings sager. I den ene sag blev anmodningen imødekommet, mens retten i den anden sag afviste anmodningen, fordi den var fremsat *mere end 1 år* efter udeblivelsesdommen.

Af Procesbevillingsnævnets hjemmeside fremgår, at nævnet i februar 2021 har givet tilladelse til kære til Østre Landsret af en afgørelse om at nægte genoptagelse i en sag, hvor 1-års fristen var udløbet (men hvor byretten undervejs havde begået flere formelle fejl).

Procesbevillingsnævnet har, som nævnt i tidligere nyhedsbreve, endvidere givet tredjeinstansbevilling vedrørende Østre Landsrets afgørelse om søgsmålskompetence, og der er derfor fortsat et stykke vej, til det sidste punktum bliver sat i disse sager.

Anke- og kærebegrænsninger

U 2021.1720 V – påstand over for medsagsøgt under ankesag

I byretten havde en sælger af et sommerhus sagsøgt de to købere, den medvirkende ejendomsmægler og en landinspektør med krav om solidarisk betaling af et større erstatningsbeløb. Sælger fik i byretten dom over de to købere men ikke mægleren og landinspektøren.

De to købere ankede herefter sagen *over for sælger* med påstand om frifindelse og *over for ejendomsmægleren* med påstand om friholdelse.

I sit ankesvarskrift nedlagde sælger påstand om stadfæstelse over for de to købere (appellanterne) og påstand om betaling over for ejendomsmægleren (samme påstand som for byret-

ten). Ankesvarskriftet var indleveret efter ankefristens udløb, og spørgsmålet var derfor, om sælger overhovedet kunne nedlægge påstand over for ejendomsmægleren.

Landsretten tillod påstandene, idet påstandene dels relaterede sig til de i byretten fremsatte krav, og dels var nedlagt over for en ejendomsmægler, der allerede var part i ankesagen.

Afgørelsen flugter med den ledende højesteretsdom på området (U 2016.3040 H) og tidligere praksis fra landsretten (U 2011.20 V), der i »Den Civile Retspleje« er medtaget til støtte for den meget rammende beskrivelse, at en appelinstævnt efter princippet i retsplejelovens §§ 375-377 må kunne nedlægge selvstændige påstande over for øvrige parter i ankesagen, når han på grund af udfaldet i byretten ikke har haft selvstændig anledning til at anke i det pågældende partsforhold.

FM 2021.4 – fristberegning ved kontrakære

Landsretten har med denne afgørelse *dels* gentaget, at en part, der under kæresøgen ønsker at opnå et for vedkommende gunstigere resultat selv skal kære (kontrakære) inden udløbet af kærefristen, *dels* videreført linjen fra U 2020.1336 H vedrørende beregningen af kærefristen. Det følger af den nævnte afgørelse fra Højesteret og af månedens afgørelse i Fuldmægtigen, at kærefristen vedrørende afgørelser, der træffes uden parternes tilstedeværelse, og uden parterne forinden er gjort bekendt med tidspunktet for afgørelsen, skal regnes fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er gjort tilgængelig på sagsportalen.

U 2021.xxxx H – Højesterets kendelse af 9. april 2021 – om retsplejelovens § 368, stk. 4

Sagsnr. BS-44953/2020

Det materielle spørgsmål i sagen var, om opsigelsen af en uddannelsesaftale var i strid med forskelsbehandlingsloven, hvilket efter Højesterets opfattelse ikke opfyldte kriterierne for anke direkte til højesteret.

Afgørelsen er endnu en til sriben af kendelser, der klart viser, at retsplejelovens § 368, stk. 4 (og den tilsvarende regel i § 226) administreres restriktivt (se også U 2019.4027 H, U 2020.493 H, U 2020.803 H, U 2020.1072 H, og U 2020.1073 H).

Oprejsningsbevillinger

FM 2020.268 – kæreskrift indleveret på forkert sag på sagsportalen

Endnu en måned, endnu en afgørelse om en parts forkerte brug af sagsportalen. Efter at have fået Procesbevillingsnævnets tilladelse den 13. juli 2020, indleverede sagsøger kæreskrift (om spørgsmålet om henvisning af sagen fra Retten i Herning til Københavns Byret) på sagsportalen den 13. august 2020.

Fristen på 4 uger var således sprunget, hvilket sagsøger begrundede med, at kæreskriftet oprindeligt og dermed inden fristens udløb ved en fejl var indleveret på den forkerte sag – nemlig sagen ved Københavns Byret (og ikke sagen ved Retten i Herning, hvor den påkærede afgørelse ellers var truffet). Landsretten fandt ikke, at denne advokatfejl kunne begrunde, at kæren undtagelsesvist skulle admittes.

Afgørelsen flugter med den foreliggende, restriktive, praksis, hvorefter advokatfejl ikke kan begrunde oprejsningsbevilling (U 2015.913 H, U 2013.570 H, U 2020.3387 H og U 2020.877 H. Sidstnævnte er gennemgået i min civilprocesretlige julealmanak for 2020 med en grundig gennemgang af praksis for oprejsningsbevillinger).

Sagsomkostninger

U 2021.xxxx H – Højesterets kendelse af 16. april 2021 – sagsomkostninger i inkassosager

Sagsnr. 99/2020

Sagens principielle spørgsmål var, hvordan udgifter til udenretlig inkasso skulle behandles ved udmålingen af omkostninger i inkassosager.

Afgørelsen omtales her, fordi Højesteret i kendelsen stadfæster landsrettens udmåling af omkostninger i overensstemmelse landsretspræsidenternes vejledende takster for inkassosager, idet der efter det oplyste ikke var grundlag for at fravige dette udgangspunkt.

På det mere generelle plan, og læst i sammenhæng med sagen nævnt umiddelbart nedenfor, tjener afgørelsen til bekræftelse af, at udmåling af sagsomkostninger skal tage *udgangspunkt* i de vejledende salærtakster.

U 2021.xxxx H – Højesterets kendelse af 16. april 2021 – salærfastsættelse i sag med delvis fri proces

Sagsnr. BS-49396/2020

Vi fortsætter med endnu en sag om brugen af landsretspræsidenternes vejledende salærtakster.

I en familieretlig sag, havde den ene part fået fri proces til sin påstand 1 (om gyldigheden af en gaveægtepagt). Parterne i sagen var enige om, at værdien af denne påstand udgjorde 5 mio. kr. Efter at have givet fuldt medhold i påstanden, tilkendte byretten sagsomkostninger med i alt 125.000 kr. (inklusive moms) til dækning af advokatomkostninger og tilkendte advokaten et salær med samme beløb. Denne afgørelse kærede advokaten.

Højesteret indleder præmisserne med, under henvisning til U 1999.1414/2 H, at fastslå, at salæret til en beskikket advokat bør fastsættes med udgangspunkt i de vejledende salærtakster, der finder anvendelse ved fastsættelsen af sagsomkostninger (men således, at der tillige kan tages hensyn til det opnåede resultat, sagen beskaffenhed og arbejdets omfang). I den konkrete sag fandt Højesteret ikke grundlag for at tilsidesætte udmålingen.

På det punkt lægger præmisserne, og dermed Højesterets prøvelse, sig fuldstændig op ad den af Højesteret citerede kendelse samt senere kendelser om samme emne (U 2020.915 H, U 2015.2301 H og U 2012.462 H, der alle anvender formuleringen »ikke tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte«. For yderligere læsning kan henvises til betænkning 1436/2004 s. 377 ff. Som et sjældent eksempel på en afgørelse, hvor Højesteret har tillagt omkostninger udover de vejledende takster, kan U 2005.743 H fremhæves.)

Når man alligevel kan have sympati for den kærende advokat, skyldes det, at en sagsgenstand på mellem 2,3 og 5,75 mio. kr. giver en takstmæssige udmåling på mellem 126.250 og 323.750.000 kr. inklusive moms.

FM 2021.2 – sagsomkostninger i sag om isoleret bevisoptagelse

De seneste måneder har jeg i flere sammenhænge haft anledning til at skrive om afgørelser, der tager stilling til, hvem der i en sag om isoleret bevisoptagelse må anses for den vindende part.

I månedens afgørelse var tvisten mellem et forsikringselskab og en forsikringstager, og forsikringselskabet havde til støtte for et anbringende om ikke at skulle betale omkostninger henvist til, at en del af de identificerede arbejder ikke var omfattet af forsikringsdækningen (og derfor ikke kunne begrunde et krav).

Byretten pålagde i overensstemmelse hermed faktisk forsikringstageren at betale omkostninger, men afgørelsen blev altså omgjort i landsretten, der lagde afgørende vægt på, at det »ikke på forhånd kan anses for udelukket, at en del af eller alle [de identificerede arbejder] er omfattet af dækningspligten«. Da det herefter ikke kunne udelukkes at rekvirenten – der da også havde varslet et sagsanlæg – kunne rette krav mod forsikringselskabet, udmålte landsretten sagsomkostninger til rekvirenten.

Afgørelsen følger den ledende højesteretsdom, jf. U 2001.2371 H (se hertil U 2017B s. 407ff) samt den efterfølgende praksis, jf. fra de seneste år U 2020.1079 V (FM 2020.77), U 2019.1247 H og FM 2018.69.

FM 2020.273 – omkostninger i sag om isoleret bevisoptagelse (snitflade til skatteforvaltningsloven)

Afgørelsen »gentager«, at byretten var kompetent til at træffe endelig afgørelse om sagsomkostninger i en sag om isoleret bevisoptagelse til brug for en klagesag ved Landsskatte retten.

Den seneste kendelse følger fuldstændig linjen fra Højesterets kendelse i U 2020.1011 H (og kan herudover lægges i samme bunke som U 2020.2622 Ø, der ligeledes forudsætter, at omkostningsspørgsmål i sager om isoleret bevisoptagelse afgøres efter retsplejelovens regler).

Det »nye« i sagen – og grunden til den omtales her – var, at Skattestyrelsen havde fremført et synspunkt om, at udmåling af omkostninger efter § 343, stk. 3, først kan ske, når sagen har fundet en materiel afslutning, og at byretten *derfor* skulle være afskåret fra at udmåle omkostninger.

Synspunktet er – allerede fordi udmåling af sagsomkostninger efter § 343, stk. 3, udtrykkeligt knytter sig til afslutning af den isolerede bevisoptagelse – ikke videre overbevisende, og det vandt da heller ikke gehør ved landsretten.

Som det fremgår af landsrettens ganske pædagogiske præmisser, er det allerede fastslået i en helt entydigt i retspraksis vedrørende almindelige civile sager, at en ret, der modtager en anmodning om fastsættelse af omkostninger, ikke kan udsætte omkostningsspørgsmålet til den materielle sag (U 2016.3824 V og U 2018.2857 Ø), og også af den grund er det ikke overraskende, at afgørelsen blot bekræfter U 20201011 H.

FM 2020.262 – omkostninger i sag om isoleret bevisoptagelse (betydning af forudgående tilbud)

Det er velkendt, at der ved udmålingen af omkostninger i civile sager skal tages højde for, om den tabende part forud

for sagen har tilbudt den vindende part dét, der i henhold til dommen tilkommer denne (retsplejelovens § 312). Den vurdering er noget vanskeligere at foretage i sager om isoleret bevisoptagelse, men – som månedens afgørelse viser – ikke umulig.

I en sag om mangler ved entrepris havde entreprenøren tilbudt at foretage afhjælpning i overensstemmelse med et notat udfærdiget inden sagen. Under en efterfølgende sag om isoleret bevisoptagelse vurderede skønsmanden, at der var mangler *i større omfang*, end hvad der fremgik af notatet.

Da entreprenøren herefter ikke havde tilbudt rekvirenten »hvad der tilkom denne« – og da det efter skønserklæringen ikke kunne udelukkes, at rekvirenterne kunne rejse krav ud over det i notatet anførte – blev entreprenøren pålagt at betale sagsomkostninger.

Dokumentoffentlighed og aktindsigt

U 2021.1625 V – aktindsigt i dokumenter på gældssanerings-sag

Landsretten fandt, at en bank, der havde et tilgodehavende på ca. 5,3 mio. kr., havde en individuel, væsentlig interesse i at blive gjort bekendt med dokumenter, der var indgået i en gældssanerings-sag (bl.a. ansættelseskontrakter, skatteoplysninger, årsopgørelser m.v.).

Banken havde for byretten både påberåbt sig reglerne om partsaktindsigt (retsplejelovens § 255 1) og tredjemandsaktindsigt (retsplejelovens § 41 d, stk. 1), men forfulgte for landsretten kun spørgsmålet om aktindsigt efter § 41 d, stk. 1.

Det mest interessante ved afgørelsen er vel nok, at det ikke af den trykte afgørelse fremgår, at banken havde oplyst at skulle bruge oplysningerne til en *konkret sag* (et konkret retsspørgsmål), og aktindsigten synes da også at være givet ud fra den mere generelle betragtning, at banken som kreditor havde en interesse i at kende oplysningerne i de omhandlede dokumenter.

U 2021.xxxx Ø – Østre Landsrets kendelse af 26. februar 2021 – omkostninger i småsag

Sagsnr. BS-5402-2021

Sagsøger blev ikke tilkendt sagsomkostninger i en småsag, idet den blev afsluttet ved udeblivelsesdom inden udarbejdelse af fortegnelse.

Afgørelsen er helt i tråd med teori og praksis på området, jf. herved U 2009.1641 V og U 2009.1642 V (sager hævet før hhv.

efter rettens udarbejdelse af fortegnelse), U 2016.3689 H samt fra de seneste år f.eks. U 2020.263 Ø og U 2020.2380 Ø.

Landsretten fandt ikke, at det havde været en fejl, at byretten ikke inden afsigelse af udeblivelsesdom havde taget stilling til sagsøgers anmodning i stævningen om, at sagen blev løftet ud af småsagsprocessen.

Øvrige spørgsmål

U 2021.xxxx Ø – Vestre Landsrets dom af 29. marts 2021 – adgang til at overdrage flykompensationskrav

Sagsnr. BS-41434/2019 – den optagne dom indeholder aktuelt kun domshoved

En sag om aftaleret, der imidlertid først og fremmest har praktisk betydning i klagenævns- og civilprocessen, og derfor fortjener en omtale.

Østre Landsret har ved den nævnte dom tilsidesat et vilkår i Ryanairs generelle betingelser, der fastsatte, at kompensationskrav efter EU-forordning 261/2004 (flykompensationsforordningen) ikke kunne overdrages.

Ved vurderingen heraf – efter aftalelovens § 38 c – lagde landsretten afgørende vægt på, at der ofte var tale om ganske små beløb, hvor forbrugernes adgang til at forfølge kompensationskravene typisk var direkte betinget af en mulighed for at overdrage det til tredjemand.

Afgørelsen er generelt formuleret og må forventes at få betydning for alle flykompensationskrav. Afgørelsen giver på dette område yderligere rygvind til den stigende tendens til, at krav af denne art overlades til specialiserede selskaber, som mod en andel i en eventuel compensation/erstatning tilbyder at bistå private med at forfølge krav af ringe størrelse.

Netop den udvikling sætter direkte spor i den civile retspleje, og afgørelsen er derfor medtaget i mit nyhedsbrev.

U 2021.xxxx V – Vestre Landsrets kendelse af 9. marts 2021 – retsassessor var inhabil

Sagsnr. B-0352-20

Den Særlige Klageret havde i 2018 udtalt misbilligelse over en daværende dommerfuldmægtigs adfærd over for en advokat. 2 år senere havde samme dommerfuldmægtig (der nu var blevet retsassessor), afsagt kendelse om salær for samme advokat.

Landsretten fandt, at der ved forløbet i 2018 var opstået »et sådan modsætningsforhold mellem retsassessor[en] og

advokat[en] i relation til navnlig spørgsmålet om advokatens arbejde som kurator i konkursager«.

Afgørelsen er interessant *både* fordi landsretten lægger vægt på en tidligere personlig konflikt mellem advokaten og retsassessoren og fordi inhabiliteten i første omgang afgrænses til en særlig sagstype.

På det punkt bidrager afgørelsen til at udfylde Højesterets præmisser i bl.a. U 2014.2898 H samt senere afgørelser, hvor Højesteret har udtalt, at bestemmelsen i retsplejelovens § 61 om inhabilitet tjener et dobbelt formål, nemlig dels at undgå en reel risiko for, at afgørelsen i den konkrete sag påvirkes af uvedkommende hensyn, dels at undgå, at der hos parterne eller omverdenen opstår mistillid til upartiskheden. Under sidstnævnte hensyn findes begrundelsen for, at en dommer kan blive inhabil, hvis der »på grund af dommerens tilknytning til sagen eller sagens parter« kan rejses tvivl om dommerens fuldstændige upartiskhed.

Anvendelsen af bestemmelsen forekommer i den konkrete sag noget streng (også sammenlignet med gennemgangen af de juridiske rammer i »Dommerinhabilitet – strikte jura og fornuftig forsigtighed« fra festskriftet til Mads Bryde Andersen, jf. også de deri omtalte U 2010.968 V og U 2009.1132 Ø), og man sidder derfor med fornemmelsen af, at det kan have spillet ind, at der i den konkrete sag var tale om en betydelig nedsættelse af advokatens salær.

U 2021 1637 Ø – appelbegrænsningsreglen i konkurslovens § 249

En konkursretlig sag om en rent konkursretlig regel, der medtages i det civilprocesretlige nyhedsbrev fordi den – i mine øjne – illustrerer en mere generel pointe.

I en rekonstruktionssag var det bl.a. spørgsmålet, om appelbegrænsningsreglen i konkurslovens § 249 fandt anvendelse på skifterettens afgørelser om at indlede rekonstruktion og om at beskikke en rekonstruktør.

Landsretten besvarede spørgsmålet benægtende, og lagde herved vægt på, at den særlige appelbegrænsningsregel kun direkte omfatter afgørelser efter konkurslovens § 11 e, stk. 2 (de nævnte afgørelser var ikke omfattet heraf).

Afgørelsen kan ses som udslag af den tankegang, at fravigelse af grundlæggende retsplejepprincipper kræver ret klare holdepunkter. Afgørelsen ligner på sin vis på dette punkt de seneste års afgørelser fra Højesteret om grænserne for anvendelse af appelbegrænsningsreglerne i retsplejeloven (se som eksempel U 2020.3917 H og U 2020.1480 H om § 368, stk. 1 samt U 2019.3545 H og U 2020.3744 H om § 389 a)

Publicerede domme

Ugeskriftet for Retsvæsen, Fuldmægtigen og Tidsskrift for Familie- og Arveret har i april publiceret følgende afgørelser, der er omtalt i nyhedsbrevet for marts 2021 samt tidligere nyhedsbreve som angivet:

- U 2021 1583 H – ophør af retlig interesse (januar)
- U 2021 1598 Ø – beregning af sagsværdien i ankesager (februar)
- U 2021 1599 Ø – domsforordningens artikel 19 (februar)
- U 2021 1632 H – korrekt brug af sagsportalen (februar)
- U 2021 1683 Ø – værneting ved hhv. kontrakts-, forbruger- og deliktsværneting (februar)
- U 2021 1716 H – dørlukning
- U 2021 1718 H – dokumentation for lovligt forfald i strafesag
- U 2021 1751 H – sagsomkostninger ved delvist medhold (januar)
- U 2021 1831 V – advokatetisk pligt til at orientere modpart om stævning
- FM 2020.270 (U 2021.597 V – skyldners hovedintervention (december 2020)
- FM 2020.272 (U 2021.627) – edition over for bank under konkurs (januar)
- FM 2020.284 (U 2021.1033 V) – ikke edition vedrørende MobilePay transaktioner (februar)
- TFA 2021.144 (U 2021 502 H) – om retsplejelovens § 368 a (november 2020)
- TFA 2021.185/1 (U 2021 775 H) – om retsplejelovens § 332 (december 2020)